

1. Miten siihen rauhaan sitten oikeasti päästään?

Mahatma Gandhin (1869–1948) väite “Rauhaan ei ole tietä. Rauha on tie.” viittaa siihen, että monet pyrkivät saavuttamaan rauhaa tekemällä tekoja, jotka saisivat yhteiskuntansa pikkuhiljaa lähemmäksi sitä. Gandhi yrittää todennäköisesti ilmaista, että rauhaa ei noin vain saada ja menetetä, vaan sitä voi olla eri tasoja ja sen ylläpitäminen vaatii jatkuvaa toimintaa. Toisin sanoen rauha on tie, jota pitkin kulkeminen vaatii omia ponnistuksiaan eikä siihen voi päästä kulkemalla muita teitä.

Rauha on monimutkainen käsite, jonka voi tulkita monella eri tavalla. Tarkoittaako rauha vain sitä, että maalla ei ole sotia, vai pitäisikö tähän lisätä myös se, että maata ei uhkaa mikään muu maa? Entä jos rauhalla ei viitatakaan maan sodankäyntiin, vaan siihen, kuinka rauhassa maan ihmiset ylipäättään voivat tuntea olevansa. Rauhan voi tulkita myös sillä tavalla, että ylipäättään ei edes tarkoiteta minkään maan rauhaa, vaan kaupungin, kylän, perheen tai jopa yksittäisen ihmisen rauhaa. Mikä on sitten rauhan määritelmä, jos se ei koske maata, vaan ihmistä? Ihmisen rauha voi tarkoittaa ihmisen mielenrauhaa, eli tilaa, jossa hänellä ei ole huolia. Tässä on tietenkin ongelmansa, sillä kaikilla ihmisillä on huolia jostakin. Puhutaanko sitten sellaisesta mielenrauhasta, jossa ihmisen ei tarvitse huolehtia maansa turvallisuudesta, vai sellaisesta, jossa ihmisen ei tarvitse huolehtia asioistaan koko ajan, koska huolet ovat tarpeeksi pieniä? Mielenrauhan voi tulkita niin monella tavalla, että siitä voisi tehdä täysin oman kirjoitelmansa. Toinen tapa, jolla ihmisen rauhan voisi tulkita, on hänen rauhallisuutensa, mutta se liittyy ihmisen käyttäytymiseen ja on hieman liian kaukana siitä rauhasta, josta haluan kertoa. Tottakai on puhe myös maailmanrauhasta. Mitä se sitten tarkoittaa? Maailmanrauhan voisi esimerkiksi määritellä tilanteeksi, jossa mikään maa ei ole sodassa tai ei uhkaa toisiaan. Tähän voi lisätä myös sen, että maat ovat myös hyvissä väleissä toistensa kanssa ja auttavat toisiaan. Maailmanrauhan ajatushan voi mennä jopa niin pitkälle, että valtioita ei enää ole, ja aivan koko ihmiskunta on osa yhtä hyvin toimivaa yhteiskuntaa.

Jos rauhalle niin paljon määritelmiä, että en edes pysty käsittelemään niitä kaikkia, mitä rauhan määritelmää nämä maat sitten tavoittelevat? Tietenkin se riippuu johtavassa

asemassa olevien ihmisten näkökulmasta, mutta yleisesti rauhaa tavoitteleva maa pyrkii yleensä tilanteeseen, jossa se ei ole sodassa ja jossa mikään muu maa ei uhkaa sitä. Mailla on sitten muita tavoitteita, joissa ne pyrkivät saamaan asukkailleen hyvä olosuhteet, mutta niistä ei yleensä käytetä termiä "rauha". Tavat, joilla maat yrittävät saada rauhaa, vaihtelevat suuresti, koska ihmiset tulkitsevat rauhaa erilailla ja koska rauhaa on monia eri tapoja saavuttaa. Väite "Rauhaan ei ole tietä. Rauha on tie." on tärkeä tässä, koska monet maat eivät noudata tätä. En ole ekspertti maiden välisissä säpinöissä enkä ole muutenkaan oikein seurannut maiden toimintaa, mutta kerron nyt silti oman käsitykseni asiasta. Olen ymmärtänyt, että monet maat ovat usein sodissa ja yrittävät saada rauhaa tekemällä itsestään niin suuren ja pelottavan, että muut eivät uskalla koskea heihin. Tämä tekniikka on ristiriidassa Gandhin väitteen kanssa, koska maan kerätessä lisää valtaa, tämä on jatkuvasti sodissa hankkien koko ajan enemmän vihollisia. Johtajan pyrkiessä saada maata koko ajan vahvemmaksi koskaan ei tule sitä yhtä hetkeä, jolloin maa on vihdoinkin tarpeeksi mahtava voidakseen vain olla olemassa tyytyväisenä. Maa pyrkii vain koko ajan keräämään lisää valtaa samalla, kun toiset samankaltaiset maat suurenevät, valloitetujen alueiden ihmiset alkavat kapinoimaan ja maa saa koko ajan uusia vihollisia. Siitä tulee ikuinen kierre, jossa maa ei koskaan pääse haluamaansa "rauhaan", jossa kukaan ei uhkaa heitä. Tämä tie ei johda rauhaan. Rauhaan ei ole tietä.

Mikä on sitten se rauhan tie? Se tie, jota pitkin pitää kulkea ollakseen rauhassa. Sitä on vaikea sanoa, mutta siihen kuuluu tiehen pääseminen ja siellä pysyminen. Rauhaan pyrkivä valtio voisi pyrkiä pysymään neutraalina. Jos ei ota puolia, muut maat eivät todennäköisesti koe maata uhkaavana. Maan pitäisi varmasti myös esittää tahtovansa rauhaa ja toivoa muiden maiden hyväksyvän toiveen. Kiistat yritettäisiin selvittää diplomaattisesti ilman vakavia toimia. Vaikka puolueettomana pysyminen on hyvä vaihtoehto, maan kannattaa silti hankkia ystäviä ja käydä esimerkiksi kauppaa muiden maiden kanssa. Tärkeintä on saada hyvää mainetta. Kansalaisistakin huolehtiminen on tärkeää. Jos maa on jo saanut huonoa mainetta rauhan tielle on paljon vaikeampaa päästä, mutta se on muutenkin hyvin vaikeaa.

Kun rauhan tielle on kuitenkin päässyt, sillä pysyminen on paljon helpompaa. Maiden kannattaisi ottaa mallia Gandhin sanoista ja yrittää päästä rauhaan toimimalla rauhallisesti.

Niin yksinkertaiselta kuin se kuulostaakin, se ei ole helppoa ja harva
maa osaa oikeasti päästä ja pysyä rauhan tiellä. Aivan liian moni valtio pyrkii rauhaan
vain muita teitä pitkin, joista kaikki johtavat vääjäämättä vain umpikujaan.